

Єрємін О.О., Матухно О.В., Єрєміна О.Л. (Україна, Дніпро)

ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ОСВІТИ У НМЕТАУ

Екологізація вищої освіти є одним з пріоритетних напрямів діяльності Міністерства освіти і науки України та повинна бути реалізована у всіх навчальних закладах незалежно від їх форм власності. На підставі широкого досвіду низки ВНЗ України у впровадженні «екологічної освіти» та «екологізації освіти» з метою підготовки фахівців для сталого розвитку, та на виконання Рішення колегії Міністерства освіти і науки України [1], листа керівникам ВНЗ з рекомендаціями Міністерства освіти і науки України про поширення екологічних знань серед студентів ВНЗ (Лист № 1/9-95 від 23.02.2016 р.), звернення асоціації ректорів вищих технічних навчальних заходів України «Про відповідальність технічних університетів за екологізацію підготовки інженерних кадрів для досягнення цілей сталого розвитку» від 7 липня 2016 р. Вченою Радою Національної металургійної академії України було розроблено низку заходів, призначених для безперервної екологічної освіти студентів задля забезпечення сталого розвитку освіти та екологізації освітнього процесу у НМетАУ. Ці заходи цілком забезпечують надбання відповідних компетентностей випускниками та отримання відповідних результатів навчання.

Так, рішенням Вченої Ради НМетАУ передбачено:

– Вивчення студентами 1-2 курсу всіх спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, дисципліни, що присвячена питанням екологізації вищої освіти та основам екології в обсязі 3 кредитів ECTS.

– Включення до навчальних планів підготовки бакалаврів за технологічними спеціальностями навчальної дисципліни циклу фахової підготовки, яка передбачає вивчення технології та техніки екологічного забезпечення виробництва за відповідною спеціальністю загальним обсягом 4-5 кредитів ECTS для засвоєння знань та придбання навичок, необхідних для охорони довкілля на виробництві за обраним фахом.

– При підготовці магістрів за всіма спеціальностями запроваджено навчальний курс «Сталий розвиток в промисловості». В 2015 році для забезпечення даної дисципліни професором НМетАУ, д.т.н. Шатохою В.І. була видана монографія «Сталий розвиток чорної металургії».

– Для магістрів всіх спеціальностей викладаються дисципліни, що спрямовані на вивчення нових напрямів інноваційного розвитку промисловості та сучасних еко-інновацій. Як приклад, наведемо деякі з таких дисциплін: «Енергозбереження в технологічних установках та будівлях»; «Економіко-екологічні аспекти ливарного виробництва»; «Перспективні напрями розвитку матеріалознавства»; - «Нові матеріали в металургії» та інші.

Завершальним етапом екологічної освіти в НМетАУ при дипломуванні бакалаврів та магістрів всіх спеціальностей до пояснювальної записки випускної кваліфікаційної роботи включено підрозділ, присвячений захисту навколишнього середовища, в якому студент-випускник реалізує надбані компетентності, що стосуються сталого розвитку, та доводить свою освіченість з екологічних питань.

На виконання пункту 6 Рішення Колегії Міністерства освіти та науки України «Про екологізацію вищої освіти України з метою підготовки фахівців для сталого розвитку» від 27.11.2015 р. протокол № 10/5-4 на базі існуючого центру післядипломної освіти, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів НМетАУ розроблені програми для підвищення кваліфікації й професійної перепідготовки з екологізації економічної діяльності та управління керівників і фахівців виробничої сфери, державного управління, працівників ВНЗ та інших категорій працюючих.

Таким чином, у НМетАУ проводиться активна робота з розробки та апробації навчальних програм з проблем сталого розвитку, спрямованих на формування екоцентричного типу свідомості молоді для забезпечення екологічно безпечної економіки. Поруч з прищепленням студентам навичок самостійного вирішення техніко-екологічних проблем, ми намагаємось навчити їх базувати свої рішення на основі світових і національних нормативних документів з екологічної безпеки виробництва. Причому, з урахуванням постійного розвитку і удосконалення цих документів, нами розробляється методика навчання самостійному пошуку і роботи з ними. Досвід НМетАУ та інших ВНЗ України з впровадження екоосвіти для сталого розвитку в навчальний процес безумовно потребує систематизації і подальшого наукового аналізу.